

EB-tutkinnon L1-kielen kirjallisen kokeen rakenne

EB-tutkinnon L1-kielen kirjallisen kokeen rakenne*						
Osat ja tehtävätyypit	Kompetenssit	Painoarvo %	Oppimisen tavoitteet	Tehtävä	Arviointi / pisteytys	Pistemäärä
Osa 1: Asiatekstit Tehtävätyyppi 1: Ennalta tunnetun asiateksti (tai asiatekstit)	LUKEMINEN Tulkitseminen Kriittinen ajattelu Sisältöosaaminen	15 %	Tavoitteena on, että oppilas <ul style="list-style-type: none"> ymmärtää asiatekstin sisällön erittelee tekstin merkityksellisiä yksityiskohtia analysoi tekstin tekstilaji- ja muita piirteitä analysoi ja arvioi tekstin keinoja esittää näkemyksiä ymmärtää tekstin tavoitteen ja arvioi kriittisesti sen saavuttamista tunnistaa erilaisia tekstin sisältöjä, teemoja ja konteksteja ja ymmärtää niiden merkityksen arvioi ja arvottaa tekstiä tietyn tekstilajin edustajana osaa liittää tekstin laajempiin asiayhteyksiin ja kontekstiin osaa käyttää tarkoituksenmukaisia käsitteitä ja terminologiaa tekstin tulkinnessa 	Tehtävä 1	L1 -kielen arviointikriteerit	30
	KIRJOITTAMINEN Argumentoiminen Kielitietoisuus	15 %	Tavoitteena on, että oppilas <ul style="list-style-type: none"> kirjoittaa vakuuttavasti, perustellen tai kumoten erilaisia näkemyksiä sekä perustelee päätelmänsä teksti- ja kontekstihavainnoin tunnistaa tekstin argumentoinnin ristiriitaisuutta ja analysoi eri näkemysten pätevyyttä osaa tarvittaessa ilmaista oman näkemyksensä tekstin aiheesta perustelee selkeästi näkemyksensä käyttämällä tarkoituksenmukaisia ja vaikuttavia kielen keinoja ottaa huomioon tekstin kohderyhmän ja suhteuttaa ilmaisunsa sen mukaan noudattaa yleiskielen normeja lauserakenteissa sanastossa ja oikeinkirjoituksessa käyttää kieltä tilanteeseen sopivasti ja hyödyntää eri argumentaation tapoja ja retorisia keinoja 			
Yhteensä Osa 1		30 %**				30

<p><u>Osa 2: Kaunokirjalliset tekstit</u></p> <p>Tehtävätyyppi 1: Ennalta tuntematon kaunokirjallinen teksti (tai tekstit)</p> <p>Tehtävätyyppi 2: Kokeen kaunokirjalliseen tekstiin ja/tai kirjallisuusohjelman teemaan liittyvä essee</p>	<p>LUKEMINEN</p> <p>Tulkitseminen</p> <p>Kriittinen ajattelu</p> <p>Sisältöosaaminen</p>	<p>35 %</p>	<p>Tavoitteena on, että oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää kaunokirjallisten tekstien eri lajeja ja muotoja • analysoi ja tulkitsee kaunokirjallisia tekstejä • tunnistaa kaunokirjallisuuden keinoja, erityisesti kielen ja kerronnan keinoja • tunnistaa kaunokirjallisen tekstin tavoitteita ja osaa arvioida niitä • käyttää kaunokirjallisuuden tarkastelun ja eri lajien kannalta tarkoituksenmukaisia käsitteitä ja terminologiaa • tunnistaa ja ymmärtää tekstin keskeisiä teemoja • liittää kaunokirjallisen tekstin laajempaan asiayhteyteen ja kontekstiin tekstien tulkinnassa 	<p>Tehtävät 2 ja 3</p>	<p>L1 -kielen arviointikriteerit</p>	<p>70</p>
	<p>KIRJOITTAMINEN</p> <p>Argumentoiminen</p> <p>Kielitietoisuus</p>	<p>35 %</p>	<p>Tavoitteena on, että oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuottaa tehtävänannon mukaisen selkeän ja rakenteeltaan ehyen tekstin • perustelee tulkintansa tekstin piirteiden avulla ja ottaa huomioon tekstin tavoitteet ja sen vaikutuksen lukukokemukseen • ilmaisee näkemyksensä lukemastaan tekstistä ja/tai kurssilla opiskelluista teksteistä sujuvasti • osoittaa ymmärtäneensä tekstit monipuolisesti ja kattavasti • noudattaa yleiskielen normeja lauserakenteissa, sanastossa ja oikeinkirjoituksessa • käyttää kieltä tilanteeseen sopivasti ja hyödyntää eri argumentaation tapoja ja retorisia keinoja 			
<p>Yhteensä Osa 2</p>		<p>70 %**</p>				<p>70</p>
<p>Yhteensä</p>		<p>100 %</p>				<p>100</p>

*Taulukko noudattaa dokumentteja, jotka varmistavat L1 -kielten opetussuunnitelmien yhdenmukaisuuden: Structure of the L 1 Written and Oral Examinations in the European Baccalaureate (2020-01-D-41-en-1) and Attainment descriptors for all L I – Secondary cycle (2018-09-D-57-en-fr-de-3)

** Prosenttiosuudet ovat vain esimerkkejä, jotka voivat vaihdella 30:n ja 70 prosentin välillä sekä asia- että kaunokirjallisia tekstejä käsittelevissä osioissa. Esimerkiksi prosentit voidaan jakaa siten, että asiatekstien osuus on 60 % ja kaunokirjallisten tekstien osuus on 40 % tai päinvastoin.

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYDYTTÄVÄ	VÄLTÄVÄ		HEIKKO	ERITTÄIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50		49-21	20-0

EB-tutkinnon kirjallisen kokeen rakenne

Suomi L1

EB-tutkinnon Suomi L1-kielen kirjallisen kokeen rakenne*						
Osat ja tehtävätyypit	Kompetenssit	Painoarvo %	Oppimisen tavoitteet	Tehtävä	Arviointi / pisteytys	Pistemäärä
<p><u>Osa 1: Asiatekstit</u></p> <p>Tehtävätyyppi 1: Ennalta tuntematon asiateksti (tai asiatekstit)</p> <p>(30 pistettä)</p>	<p>LUKEMINEN</p> <p>Tulkitseminen</p> <p>Kriittinen ajattelu</p> <p>Sisältöosaaminen</p>	15 %	<p>Tavoitteena on, että oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää asiatekstin sisällön • erittelee tekstin merkityksellisiä yksityiskohtia • analysoi tekstin tekstilaji- ja muita piirteitä • analysoi ja arvioi tekstin keinoja esittää näkemyksiä • ymmärtää tekstin tavoitteen ja arvioi kriittisesti sen saavuttamista • tunnistaa erilaisia tekstin sisältöjä, teemoja ja konteksteja ja ymmärtää niiden merkityksen • arvioi ja arvottaa tekstiä tietyn tekstilajin edustajana • osaa liittää tekstin laajempiin asiayhteyksiin ja kontekstiin • osaa käyttää tarkoituksenmukaisia käsitteitä ja terminologiaa tekstin tulkinna 	Tehtävä 1	<p>Suomi L1 -kielen arviointikriteerit</p> <p>ja</p> <p>koekohtainen arviointiohje (tehtävään 1)</p>	30
	<p>KIRJOITTAMINEN</p> <p>Argumentoiminen</p> <p>Kielitietoisuus</p>	15 %	<p>Tavoitteena on, että oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjoittaa vakuuttavasti, perustellen tai kumoten erilaisia näkemyksiä sekä perustelee päätelmänsä teksti- ja kontekstihavainnoin • tunnistaa tekstin argumentoinnin ristiriitaisuutta ja analysoi eri näkemysten pätevyyttä • osaa tarvittaessa ilmaista oman näkemyksensä tekstin aiheesta • perustelee selkeästi näkemyksensä käyttämällä tarkoituksenmukaisia ja vaikuttavia kielen keinoja • ottaa huomioon tekstin kohderyhmän ja suhteuttaa ilmaisunsa sen mukaan • noudattaa yleiskielen normeja lauserakenteissa sanastossa ja oikeinkirjoituksessa • käyttää kieltä tilanteeseen sopivasti ja hyödyntää eri argumentaation tapoja ja retorisia keinoja 			
Yhteensä Osa 1		30 %				30

<p>Osa 2: Kaunokirjalliset tekstit</p> <p>Tehtävätyyppi 1: Ennalta tuntematon kaunokirjallinen teksti (tai tekstit)</p> <p>(30 pistettä)</p> <p>Tehtävätyyppi 2: Kokeen kaunokirjalliseen tekstiin ja/tai kirjallisuusohjelman teemaan liittyvä essee</p> <p>(40 pistettä)</p>	<p>LUKEMINEN</p> <p>Tulkitseminen</p> <p>Kriittinen ajattelu</p> <p>Sisältöosaaminen</p>	<p>35 %</p>	<p>Tavoitteena on, että oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää kaunokirjallisten tekstien eri lajeja ja muotoja • analysoi ja tulkitsee kaunokirjallisia tekstejä • tunnistaa kaunokirjallisuuden keinoja, erityisesti kielen ja kerronnan keinoja • tunnistaa kaunokirjallisen tekstin tavoitteita ja osaa arvioida niitä • käyttää kaunokirjallisuuden tarkastelun ja eri lajien kannalta tarkoituksenmukaisia käsitteitä ja terminologiaa • tunnistaa ja ymmärtää tekstin keskeisiä teemoja • liittää kaunokirjallisen tekstin laajempaan asiayhteyteen ja kontekstiin tekstien tulkinnassa 	<p>Tehtävät 2 ja 3</p>	<p>Suomi L1 -kielen arviointikriteerit</p> <p>ja</p> <p>koekohtainen arviointiohje (tehtävään 2)</p>	<p>70</p>
	<p>KIRJOITTAMINEN</p> <p>Argumentoiminen</p> <p>Kielitietoisuus</p>	<p>35 %</p>	<p>Tavoitteena on, että oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuottaa tehtävänannon mukaisen selkeän ja rakenteeltaan ehyen tekstin • perustelee tulkintansa tekstin piirteiden avulla ja ottaa huomioon tekstin tavoitteet ja sen vaikutuksen lukukokemukseen • ilmaisee näkemyksensä lukemastaan tekstistä ja/tai kurssilla opiskelluista teksteistä sujuvasti • osoittaa ymmärtäneensä tekstit monipuolisesti ja kattavasti • noudattaa yleiskielen normeja lauserakenteissa, sanastossa ja oikeinkirjoituksessa • käyttää kieltä tilanteeseen sopivasti ja hyödyntää eri argumentaation tapoja ja retorisia keinoja 			
<p>Yhteensä Osa 2</p>		<p>70 %</p>				<p>70</p>
<p>Yhteensä</p>		<p>100 %</p>				<p>100</p>

*Taulukko noudattaa dokumentteja, jotka varmistavat L1 -kielten opetussuunnitelmien yhdenmukaisuuden: Structure of the L 1 Written and Oral Examinations in the European Baccalaureate (2020-01-D-41-en-1) and Attainment descriptors for all L I – Secondary cycle (2018-09-D-57-en-fr-de-3)

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ		HEIKKO	ERITTÄIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50		49-21	20-0

**SUOMI — L1
MALLIKOE
(käytössä vuodesta 2021
eteenpäin)**

PÄIVÄMÄÄRÄ : p. kesäkuuta 2021

KOKEEN KESTO: 4 tuntia (240 minuuttia)

SALLITUT APUVÄLINEET: Mitään apuvälineitä ei saa käyttää

ERITYISTÄ HUOMATTAVAA: Vastaa **KOLMEEN** tehtävään.
Tehtävässä 3 on
kaksi vaihtoehtoista tehtävänantoa.

Jokaisesta vastauksesta arvioidaan sekä sisältöä (tekstien ymmärtämistä) että ilmaisua (kielen käytön vaikuttavuutta ja yleiskielen normien hallintaa).

EUROPEAN BACCALAUREATE 2021 (SAMPLE)

Tehtävässä 3 mainitut teokset ovat esimerkkejä, joilla havainnollistetaan tehtävänannon ja ohjeiden muotoa.

TEHTÄVÄ 1

Analysoi Aleksis Salusjärven YLE:n verkkopalvelussa ilmestynyttä kolumnia. Kiinnitä huomiota argumentoinnin vakuuttavuuteen ja vaikuttavuuteen. Vastauksen sopiva pituus on noin 200 sanaa.

(30 pistettä)

Lukeminen ei ole hauskaa, se on eloonjäämistaito

5 Viimeiset puoli vuotta olen opettanut 16-vuotiaita poikia lukemaan. Vedän Lukukeskuksen hanketta, joka pyrkii parantamaan poikien heikkoa lukutaitoa ammattikouluissa. Melkein aikuisten miesten lukemaan opettaminen saattaa kuulostaa oudolta, hehän ovat osanneet lukea jo kymmenen vuotta. Aivan kuin opettaisin kaloja uimaan.

Kaikki suomalaiset aikuiset kuvittelevat osaavansa lukea käytännössä täydellisesti. Lukutaito on pysyvä taito, jonka kadottamista on vaikea edes kuvitella. Se ei kuitenkaan vertaudu uimiseen tai pyörällä ajamiseen, vaan se on kumuloituva taito.

10 Käytännössä lukutaito tarkoittaa kykyä hallita sitä ympäristöä, jossa toimii. Jääkiekkovalmentajalla sanotaan olevan kyky lukea peliä. Sillä tarkoitetaan, että tarkkailemalla pelitapahtumia valmentaja ymmärtää, millä muutoksilla vastustaja voidaan voittaa. Kaikilla ihmisillä on jonkinlainen kyky lukea jääkiekkoa. Pelin seuraamisen nautinto perustuu taitoon lukea pelitapahtumia.

15 Paitsiot, jäähyt ja syöttöpeli ovat jääkiekon kielioppia. Jääkiekon lukutaito ei kuitenkaan koskaan voi olla täydellinen. Jokainen jääkiekkovalmentaja olisi työssään parempi, jos hän osaisi ottaa enemmän asioita huomioon ja tulkita niitä paremmin.

Samalla tavalla merimiehen sanotaan osaavan lukea merta. Hän tietää, miten aallot muodostuvat ja miten tuuli ja virtaukset vaikuttavat merenkäyntiin. Mitä parempi merimies, sitä vaikeammassa olosuhteissa hän saa tuotua laivan satamaan.

20 **Kun puhumme tekstin lukemisesta**, ajatuksemme lukutaidosta jostain syystä muuttuu. Usein ajatellaan, että lukutaidon välityksellä kirjojen informaatio yksinkertaisesti siirtyy meihin. Todellisuudessa tekstin lukeminen on samanlainen taito kuin jääkiekon lukeminen. Voimme lukea tuhat kirjaa tai katsoa tuhat peliä, mutta ymmärryksemme molemmista perustuu puhtaasti taitoon tehdä havaintoja eteemme avautuvasta maailmasta.

25

Törmään kouluissa enimmäkseen sellaisiin nuoriin, jotka eivät harrasta lukemista. Silti he ymmärtävät varsin hyvin tekstejä, kunhan aihe kiinnostaa heitä riittävästi. Heidän yhdistävä piirteensä on, että he eivät käsitä omien kykyjensä laajuutta.

EUROPEAN BACCALAUREATE 2021 (SAMPLE)

30 Koska lukeminen ei ole heistä miellyttävää, he eivät valjasta kapasiteettiaan siihen kunnolla. Siksi tekstitaidot ovat vaarassa jäädä piileviksi.

Kaikkia näitä poikia yhdistävä piirre on, että he kuvittelevat lukutaidon tarkoittavan kielioppia. Aivan kuin matematiikka ajateltaisiin pelkkinä laskutoimituksina. Tämä
35 asia tuntuu jääneen myös yleisesti huomaamatta. Koko yhteiskuntamme hokee jatkuvasti lukutaidon merkitystä, mutta siitä ei juuri puhuta, mitä lukutaito käytännössä merkitsee.

Peruskouluissa lukemista tuputetaan kuin parsakaalin syömistä tai hampaiden harjausta. Nuoriso kuvittelee, että lukutaidon tärkeydellä tarkoitetaan, että lukemista
40 tulisi lisätä ajanvietteenä. Heille ei kuitenkaan ole valjennut, miksi niin pitäisi tehdä. Hehän jo osaavat muodostaa kirjaimista äänneitä. He ovat ymmällään, kun lukunautinto ei olekaan automaattinen, vaikka niin väitetään. Onkin luultavaa, että niin pitkään kun lukutaito ymmärretään mekaanisena asiana, nuorisoikäluokkien lukuinto jatkaa laskuaan.

45 Erityisen tärkeä ikäryhmä ovat 10-vuotiaat, joiden lukeminen on vähentynyt eniten viime vuosien aikana. On paljastavaa, että juuri siinä iässä, jossa lukeminen ei ole enää pelkkä tekninen suoritus, sen käyttö vähenee huomattavasti. Aivan kuin 10-vuotiaat ajattelisivat osaavansa jo lukea sillä tasolla, mikä on elämän kannalta
50 olennaista.

Mikään jääkiekon ammattiseura ei palkkaisi 10-vuotiasta päävalmentajaa, vaikka hän osaisi pelisäännöt täydellisesti. Lukutaito kehittyy vielä aikuisiälläkin kokonaisia harppauksia, jos sitä työstää. Ihmisen käsitteellinen ajattelu laajenee teinivuosina ylipäättään mammuttimaisesti. Lukutaidon yhteyttä elämänlaatuun ei osata selittää
55 lapsille riittävän selkeästi.

Avainasemassa on kyky omaksua tietoa ja tarkastella sitä monelta kantilta. Informaatioyhteiskunnassa ei voi pärjätä ilman tällaista kykyä. Vielä tärkeämpää on kuitenkin se, että ilman kykyä nimetä omassa elämässä eteen tulevia ongelmia, ei niitä voi hallita. Tällainen ihminen jää yksin. Hän eristäytyy toisista kielimuurin
60 taakse, jonka huono lukutaito synnyttää.

Yksi tätä ongelmaa selittävä syy tuntuu olevan se, että lapsille opetetaan lukemisen olevan hauskaa. Oppimisen suhteen lukemisen hauskuus onkin ilmeinen kannustin. Seitsemän veljestä oppivat lukemaan piiskalla, mikä saa heidät inhoamaan koko taitoa. Lukunautinto on siis ilman muuta merkittävä asia. Mutta
65 samalla kun hoemme lukuilon tärkeyttä, jätämme huomiotta varsinkin ne pojat, jotka ilmiselvästi eivät nauti lukemisesta. Näitä poikia näen päivittäin.

Tyypillisesti heillä on lukemisen esteitä, kuten lukihäiriö tai oppimisvaikeus. Lukeminen on heille ponnistelua, eikä motivaatiota lisää pakkohilpeä käännytystyö
70 kirjojen saloihin. Samalla tavalla liikunta tai ruotsi ovat oppiaineita, joita monet pitävät pakkopullana. Liikunnan ja kielitaidon hyödyt ovat kuitenkin yleisesti ymmärrettyjä. Laaja-alaisen lukutaidon suhteen näin ei ole.

Nelosluokkalaisille lapsille pitäisikin kertoa, mihin kaikkeen lukutaitoa tarvitaan. Kielioopin tai ajanvietteen sijaan lukutaito on avain olosuhteiden hallitsemiseen, aivan

EUROPEAN BACCALAUREATE 2021 (SAMPLE)

75 kuten merenkulussa. Se toki usein tuottaa nautintoa, mutta ennen kaikkea se on eloonjäämisen edellytys.

Aleksis Salusjärvi

31.1.2017 YLE.fi

(sanoja 640)

Kirjoittaja on helsinkiläinen päätoimittaja sekä kriitikko. Hän on runouden suurkuluttaja ja opettaa taiteesta kirjoittamista korkeakouluissa ja kursseilla. Vuoden 2017 hän kiersi ammattikouluissa ympäri Suomea vetämässä rap-lyriikkaan keskittyviä Sanat haltuun -työpajoja.

KOKEEN TEHTÄVÄ 2 ON SEURAAVALLA SIVULLA

EUROPEAN BACCALAUREATE 2021
(SAMPLE)

TEHTÄVÄ 2

Vertaile Arto Mellerin ja Eino Leinon runoja ja kiinnitä huomiota niiden sisältöön ja käytettyihin runon keinoihin. Vastauksen sopiva pituus on noin 200 sanaa.

(30 pistettä)

Kissa pistoksissa

Mä olin kolli joka koluaa
sun nurkissa
alla ikkunasi mouruaa
sillä kynsillä
5 jotka sä sait
sun täytyy saalistaa

sä oot sisäsiisti tapaus, ja sisällä
sull on kermaa kupissa
10 mulla nälkä on, mä oon kissa
pistoksissa
sä oot sisäsiisti tapaus, ja sisällä
sataa räntää, o du vill inte gå ut
sä tiedät kyllä millä hinnalla
15 ittes sä myyt
sä oot sisäsiisti tapaus, ja sisällä
sull on kermaa kupissa
mulla nälkä on, mä oon kissa
20 pistoksissa
sullon kaulapanta kultaa,
ja kermaa kupissa

mä oon kolli joka koluaa
sun nurkissa
25 alla ikkunasi mouruaa
sillä kynsillä
jotka sä sait
sun täytyy saalistaa

(98 sanaa)

Arto Melleri (1956-2005), Johnny B. Goethe 1988

TOINEN RUNO ON SEURAAVALLA SIVULLA

EUROPEAN BACCALAUREATE 2021 (SAMPLE)

Jaa, jaa!

Sinä olit kuin pikkuinen kissanpoika,
jaa, jaa, kissanpoika,
sinä olit kuin pikkuinen kissanpoika,
sinä tyttöni mustakulma.

5 Mut sanohan, kuinka niin pieni kissa,
ai, ai, niin pieni kissa,
mut sanohan, kuinka niin pieni kissa
voi olla niin paha ja julma?

10 Sinä olit kuin pikkuinen sokerinpala
jaa, jaa, sokerinpala,
Sinä olit kuni pikkuinen sokerinpala
ja olit jo mulle kuin oma.
Mut sanohan kuinka niin makea pala
15 Ai, ai, niin makea pala
mut sanohan, kuinka niin makea pala
voi olla niin kova, niin kova?

20 Sinä olit kuin pikkuinen hiirenpoika,
jaa, jaa, hiirenpoika,
sinä olet kuin pikkuinen hiirenpoika
ja mahdut maissinjyvään
Mut sanohan, kuinka niin pieni hiiri,
ai, ai, niin pienihiiri,
25 mut sanohan, kuinka niin pieni hiiri
voi purra niin syvään, syvään?

(118 sanaa)

Eino Leino (1878-1926), *Sata ja yksi laulua* 1898

KOKEEN TEHTÄVÄ 3 ON SEURAAVALLA SIVULLA

EUROPEAN BACCALAUREATE 2021
(SAMPLE)

TEHTÄVÄ 3

Vastaa JOKO tehtävään 3.A TAI 3.B.

Tehtävät liittyvät opiskeltuun teemaan **Perhe ja ihmissuhteet**.

Kirjoita pohtiva teksti, jossa tulkitset jompaakumpaa kirjallisuusohjelmaan sisältyvää kokonaisteosta tehtävänannon näkökulmasta. Teokset ovat Minna Canthin **Työmiehen vaimo** -näytelmä ja Tommi Kinnusen **Neljätienristeys** -romaani. Voit pohdinnassasi hyödyntää myös toista teosta ja tunnilla käsiteltyjä runoja **Katso pohjoista taivasta** -kokoelmasta. Vastauksen sopiva pituus on noin 400 sanaa.

JOKO: 3.A Pohdi parisuhteen merkitystä on opiskelemissasi teoksessa.

(40 pistettä)

TAI: 3.B Pohdi, miten aikakausi näkyy opiskelemissi teoksen kuvaamassa perhe-elämässä.

(40 pistettä)

KOKEEN LOPPU

EB-TUTKINNON SUOMI L1 -KIELEN KIRJALLISEN MALLIKOKEEN KOEKOHTAINEN ARVIOINTIOHJE

Koe arvioidaan ensisijaisesti käyttämällä EB-kokeen kirjallisen kokeen arviointitaulukkoja A ja B, jotka on esitetty Suomi L1 -kielen opetussuunnitelmassa (Liite 5). Arviointikriteerejä täydentävät seuraavat tehtäväkohtaiset sisältöjen kuvaukset. Kuvauksia käytetään apuna arvioitaessa vastauksen sisältöjä eli aineistoista tehtäviä havaintoja ja päätelmiä. Vastauksessa voi olla muitakin kuin kuvauksessa mainittuja sisältöjä, eikä erinomaisessa-kaan suorituksessa tarvitse olla kaikkia esille nostettuja havaintoja ja päätelmiä.

Tehtävä 1

Analysoi Aleksis Salusjärven verkkokolumnia. Kiinnitä huomiota argumentoinnin vakuuttavuuteen ja vaikuttavuuteen. Vastauksen sopiva pituus on noin 200 sanaa.

Vastauksen arvioinnissa käytetään taulukkoa A ja lisäksi hyödynnetään alla olevaa arviointilinjausta.

Tehtävän tavoitteena on analysoida Aleksis Salusjärven kolumnia siihen rakennetun argumentoinnin vakuuttavuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta. Analyysin pääpaino on väitteiden ja perusteluiden löytämisessä ja nimeämisessä sekä niiden kytkemisessä vakuuttavuuden ja vaikuttavuuden pohdintaan. Lisäksi edellytetään retoristen keinojen ja niiden tavoitteen tunnistamista. Vastauksessa voidaan käsitellä esimerkiksi seuraavia seikkoja:

- **Kirjoittajan** voi ajatella lukutaitoiheen asiantuntijaksi: hänen kerrotaan olevan opettaja, toimittaja ja kriitikko.
- Kolumnin **kohderyhmä** on erityisesti opetuslalla toimivat ihmiset. Laajemmin kohderyhmäksi voi tulkita kaikki suomalaiset, sillä julkaisukanava, YLE:n verkkosivut, on kaikille avoin. Niin ikään lukutaitoihe koskettaa jokaista ihmistä; kukaan ei ole näiltä taidoiltaan täydellinen.
- Kolumnin **teesin** voi muotoilla esimerkiksi näin: lukutaidon merkitystä pitäisi avata kaikille koululaisille eri tavalla kuin nykyään tehdään. Teesin voi myös hahmotella näin: lukutaito on tärkeä elämässä selviytymiseksi, ja sen opiskelun tulisi ymmärtää kestävän koko elämän. Teesin muotoilusta riippuen tekstistä voi löytää erilaisia teesin tukiväitteitä.
- **Perustelutapoja ja argumentointia tehostavia retorisia keinoja** voi nimetä eri tavoin sen mukaan, miten kokelas tulkitsee niiden merkityksen tekstissä.

Tekstistä löytyy esimerkiksi näitä:

- oma kokemus, jonka tavoitteena on vakuuttaa lukija kirjoittajan asiantuntijuudesta ja havainnollistaa väitettä

-
- rinnastukset, joiden tavoitteena havainnollistaa väitettä (jääkiekko ja ”pakkopulla-aineet”)
 - monenlaiseen hyötyyn vetoaminen
 - vastaväitteen kumoaminen vakuuttavuuden lisäämiseksi
 - suostuttelumääritelmä
 - vertaus ja muita kielikuvia.
- **Vakuuttavuuden ja vaikuttavuuden arviointi** kytketään analyysin eri näkökulmiin ja valittujen keinojen erittelyyn.

Erinomaisissa vastauksissa argumentaation analyysi kytketään luontevasti vakuuttavuuden ja vaikuttavuuden arviointiin. Heikossa suorituksessa kirjoittaja ei ole tunnistanut tekstilajin keskeisiä piirteitä ja saattaa tulkita pääväitteen osittain väärin.

Tehtävä 2

Vertaile Mellerin ja Leinon runoja ja kiinnitä huomiota niiden sisältöön ja käytettyihin runon keinoihin. Vastauksen sopiva pituus on noin 200 sanaa.

Vastauksen arvioinnissa käytetään taulukkoa A ja lisäksi hyödynnetään alla olevaa arviointilinjausta.

Tehtävän tavoite on analysoida runoja vertailemalla niiden yhtäläisyyksiä ja eroja. Erittelyssä tarvitaan tarkkaa lähilukua ja runon keinojen tunnistamista sekä nimeämistä. Huomion kiinnittäminen runojen sisältöön, rakenteeseen tai kielen piirteisiin ei riitä, vaan havainnoista tulisi tehdä myös päätelmiä. Parhaimmillaan vastauksesta välittyy selkeä kokonaiskuva runoista ja niiden merkityksistä.

Tarkasteltavien runojen julkaisuajankohdan huomioiminen selittää jo pitkälti niiden muodon eroja. Mellerin ja Leinon runojen lähtökohtana oleva vastakkainasettelu näyttää alkuun yhtäläiseltä. Kummankin runon minä vertaa alussa puhuteltavaa kissaan. Eläinvertauksen taustalta aiheeksi paljastuu rakkaussuhde, mutta sen laadussa on enemmän eroja kuin yhtäläisyyksiä.

Huomiota voi vertailussa kiinnittää muun muassa seuraaviin seikkoihin:

Muoto

- Leinon runo on perinteinen, runomittaan sovitettu ja loppusoinnullinen runo, jolla on tasainen säkeistorakenne. > Tämä tekee kokonaisuudesta kansanlaulumaisen.
- Mellerin runo on muodoltaan vapaamittainen runo, jonka säkeiden pituudet ja asemointi vaihtelevat. Säkeenlyityksiä on runsaasti. > Tämä tuo soljuvan rytmin lisäksi runoon modernin kuvarunon piirteitä. Siinä voi nähdä jopa puhuteltavan saalistajan kynnet.

Kieli

- Leinon runoissa on normaali virkerakenne välimerkkeineen ja kieli on yleiskielistä. Lyhentynyt ”Mut” ja toistuva interjektio ”ai, ai” säkeen alussa palvelevat nousevaa runomittaa. > Rytmistä tulee hieman hakkaavaa, mutta se tuo toiston ohella samalla leikkisyyttä tunnelmaan.

- Mellerin runosta puuttuvat moderniin tapaa isot alkukirjaimet ja välimerkit. Ilmaisuu on puhekielistä. > Tämä luo vaikutelman nuoresta puhujasta.
- ”sä oot sisäsiisti tapaus, ja sisällä / sataa räntää, o du vill inte gå ut” > kielellinen leikittely säkeenlylyksin ja myös ruotsin kielen käyttö tarkentavat modernin tyylin postmoderniksi, mitä myös julkaisuajankohta tukee
- Puhuteltavan kuvailussa Leinon runo minä viljelee useita diminutiiveja: kissan- ja hiirenpojan lisäksi vertauskuvaksi valikoituu myös sokerinpala ja maissinjyvä. Pienuus osoittautuu kuitenkin peittäväksi; herttaisen kuoren alta paljastuu kova ja satuttava puoli.
- Mellerillä puolestaan äänneaalailu luo runon kissahahmojen henkilökuvia: puhuteltavasta kylmät k-kirjaimet antavat kovan vaikutelman, ”sul on kermaa kupissa - - kaulapanta kultaa”, runsaat s-äänteet tuovat kissamaisuutta ja eläimellistä latausta kolliin tuovat mouruntau korostavat r-äänteet. Kielikuvasto on arkista ei romanttista, ”kissa / pistoksissa”. Ironiaa on puolestaan leikittelevässä kuvailussa ”sisäsiisti tapaus”.

Sisältö

- Aikamuotojen ero paljastaa olennaisen eron rakkaussuhteesta: Leinon imperfektin käyttö korostaa, kuinka runon minä on joutunut pettymään rakkaussuhteessaan nuoreen neitoon ja on jäänyt yksin. Runossa kuvataan vain itsesäälisen runon puhujan tunteita, ja toisen osapuolen tunteet jäävät avoimiksi. Selityksen tivaamisen ja useiden ilmausten perättäinen toisto korostaa pettymyksen tunteen voimakkuutta.
- Mellerin runon boheemi kolli ei ole päässyt tavoitteeseensa. Hänellä on tunne, ettei kelpaa, mikä aiheuttaa turhautuneisuutta, mutta preesensin käyttö osoittaa, ettei hän ole vielä antanut periksi. Aloitussäkeistön kertautuminen korostaa tilanteen jatkumista. Runon minä ei suhtaudu arvonsa tuntevaan rakkauden kohteeseensa palvoen vaan keskittyy eläimellisesti oman halunsa julistamiseen.

Hyvässä vastauksessa tunnistetaan runojen puhujan erilaiset tilanteet ja tehdään runoista havaintoja päätelmien myös muodosta ja kielestä. Vastauksen rakenne on vertaileva. Erinomaisessa vastauksessa havainnot kytketään vahvasti runojen merkityksiin. Kaikkea edellä kuvattua ei oleteta löytyvän vastauksesta.

Tyydyttävissä tai heikoissa vastauksissa esimerkiksi luetellaan tekstien piirteitä huomioimatta niiden vaikutusta merkitykseen tai vertailu jää vähäiseksi. Puhetilannetta tai runon puhujan suhdetta puhuteltavaan ei tuoda esiin. Tarkastelu ei ole tasapainossa, vaan toista runoa on käsitelty merkittävästi enemmän.

Tehtävä 3

Vastaa JOKO tehtävään 3.A TAI 3.B. Tehtävät liittyvät opiskeltuun teemaan **Perhe ja ihmissuhteet**. Kirjoita pohtiva teksti, jossa tulkitset jompaakumpaa kirjallisuusohjelmaan sisältyvää kokonaisteosta tehtävänannon näkökulmasta. Teokset ovat Minna Canthin **Työmiehen vaimo** -näytelmä ja Tommi Kinnusen **Neljäntienristeys** -romaani. Voit pohdinnassasi hyödyntää myös toista teosta ja tunnilla käsiteltyjä runoja **Katso pohjoista taivasta** -kokoelmasta. Vastauksen sopiva pituus on noin 400 sanaa.

3.A Pohdi parisuhteen merkitystä on opiskelemissasi teoksessa.

3.B Pohdi, miten aikakausi näkyy opiskelemissi teoksen kuvaamassa perhe-elämässä.

Vastauksen arvioinnissa käytetään taulukkoa B.

EB-TUTKINNON L1 -KIELEN KIRJALLISEN KOKEEN ARVIOINTIKRITEERIT

Taulukko A: ENNALTA TUNTEMATTOMAT TEKSTIT. Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon kirjallinen koe, L1, Tehtävät 1 ja 2, 2021-

Yleinen arvosanan kuvaus /10	Pisteet/30	Ennalta tuntemattoman kaunokirjallisuuden (Tehtävä 1) ja asiatekstin (Tehtävä 2) käsittelyn sisältö ja <u>lukutaidon</u> kokonaiskuva	<u>Kirjallisen</u> vastauksen rakenne ja kieli
A Erinomainen (suorituksen ei tarvitse olla täydellinen) 10-9.0	30 29 28 27	Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta analysoiva, kypsä ja vakuuttava vastaus, jossa aineistoa käsitellään oivaltavasti ja monipuolisesti.	Selkeä, sidosteinen ja jäsennelty vastaus, jonka kieli on vivahteikasta ja täsmällistä.
B Erittäin hyvä 8.9-8.0	26 25 24	Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta analysoiva, kypsä ja vakuuttava vastaus, jossa aineistoa käsitellään kattavasti.	Taidokas, eheä ja jäsennelty vastaus.
C Hyvä 7.9-7.0	23 22 21	Sisältöä, kieltä ja rakennetta analysoiva näkemys tekstistä, vastaus, jossa käsitellään aineiston keskeisiä seikkoja.	Hallittu, olennaiseen keskittyvä, sujuva vastaus.

D Tyydyttävä 6.9-6.0	20 19 18	Sisältöä, kieltä ja rakennetta analysoiva vastaus, jossa tehdään aineistosta muutamia keskeisiä havaintoja.	Tarkoituksenmukainen, joiltain osin yksipuolinen vastaus.
E Välttävä 5.9-5.0	17 16 15	Sisältöä, kieltä ja rakennetta analysoiva vastaus, jossa aineistoa käsitellään pinnallisesti ja suppeasti.	Niukka ja paikoin vaikeaselkoinen vastaus.
F* Heikko 4.9-3.0	14, 13 12, 11 10, 9	Aineistoa puutteellisesti analysoiva vastaus.	Heikosti tehtävään vastaava ja vaikeaselkoinen vastaus.
FX* Erittäin heikko 2.9-0	8, 7, 6 5, 4, 3 2, 1, 0 0	Aineiston kokonaisuutta ja yksityiskohtia erittäin puutteellisesti esittelevä vastaus.	Erittäin heikko, vaikeasti hahmotettava vastaus

Taulukko B: OPISKELLUT TEKSTIT JA TEEMAT. Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon kirjallinen koe, L1, Tehtävä 3, 2021-

Yleinen arvosanan kuvaus /10	Pisteet /40	<u>Lukutaidon</u> kokonaiskuva: opiskellut tekstit ja teemat	<u>Kirjoitustaidon</u> kokonaiskuva
A Erinomainen (suorituksen ei tarvitse olla täydellinen) 10-9.0	40 39 38 37 36	Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta tulkitseva, kypsä ja vakuuttava essee, jossa aineistoa käsitellään oivaltavasti ja monipuolisesti. -	Selkeä, sidosteinen ja jäsennelty essee, jonka kieli on vivahteikasta ja täsmällistä.
B Erittäin hyvä 8.9-8.0	35 34 33 32	Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta tulkitseva, kypsä ja vakuuttava essee, jossa aineistoa käsitellään kattavasti.	Taidokas, eheä ja jäsennelty essee.
C Hyvä 7.9-7.0	31 30 29 28	Sisältöä, kieltä ja rakennetta tulkitseva essee, jossa käsitellään aineiston keskeisiä seikkoja.	Hallittu, olennaiseen keskittyvä, sujuva essee.

D Tyydyttävä 6.9-6.0	27 26 25 24	Sisältöä, kieltä ja rakennetta tulkitseva essee, jossa tehdään aineistosta muutamia keskeisiä havaintoja.	Tarkoituksenmukainen, joiltain osin yksipuolinen essee.
E Välttävä 5.9-5.0	23 22 21 20	Sisältöä, kieltä ja rakennetta tulkitseva essee, jossa aineistoa käsitellään pinnallisesti ja suppeasti.	Niukka ja paikoin vaikeaselkoinen essee.
F Heikko 4.9-3.0	19,18,17 16,15,14 13,12,11	Aineistoa puutteellisesti tulkitseva essee.	Heikosti tehtävään vastaava ja vaikeaselkoinen essee.
FX Erittäin heikko 2.9-0	10, 9, 8 7, 6, 5, 4 3, 2, 1, 0	Aineiston kokonaisuutta ja yksityiskohtia erittäin puutteellisesti esittelevä essee.	Erittäin heikko, vaikeasti hahmotettava essee

EB-TUTKINNON SUOMI L1 -KIELEN KIRJALLISEN KOKEEN ARVIOINTIKRITEERIT

Taulukko A: ENNALTA TUNTEMATTOMAT TEKSTIT. Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon kirjallinen koe, L1, Tehtävät 1 ja 2, 2021-

Yleinen arvosanan kuvaus /10	Pisteet/30	Ennalta tuntemattoman kaunokirjallisuuden (Tehtävä 1) ja asiatekstin (Tehtävä 2) käsittelyn sisältö ja <u>lukutaidon</u> kokonaiskuva	<u>Kirjallisen</u> vastauksen rakenne ja kieli
<p style="text-align: center;">A</p> <p>Erinomainen (suorituksen ei tarvitse olla täydellinen)</p> <p style="text-align: center;">10-9.0</p>	<p style="text-align: center;">30 29 28 27</p>	<p>Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta analysoiva, kypsä ja vakuuttava vastaus, jossa aineistoa käsitellään oivaltavasti ja monipuolisesti.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Päätelemät ovat oivaltavia, ja ne on perusteltu vakuuttavasti teksti- ja kontekstihavaintojen avulla. - Käsitteitä on käytetty asiantuntevasti ja luontevasti. - Vastaus osoittaa erimaista kriittisen ja kulttuurisen lukutaidon erinomaista. 	<p>Selkeä, sidosteinen ja jäsenneily vastaus, jonka kieli on vivahteikasta ja täsmällistä.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastaus on rakenteeltaan selkeä ja sidosteinen, loogisesti etenevä ehyt kokonaisuus. - Viittaukset aineistoon nivoutuvat omaan tekstiin taitavasti. - Kieli on vivahteikasta ja sananvalinnat osuvia. - Yleiskielen hallinta on erinomaista.
<p style="text-align: center;">B</p> <p>Erittäin hyvä</p> <p style="text-align: center;">8.9-8.0</p>	<p style="text-align: center;">26 25 24</p>	<p>Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta analysoiva, kypsä ja vakuuttava vastaus, jossa aineistoa käsitellään kattavasti.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Päätelemät ovat uskottavia, ja ne yhdistetään tarkoituksenmukaisesti teksti- ja kontekstihavaintoihin. - Käsitteitä on käytetty asianmukaisesti. - Vastaus osoittaa erittäin hyvää kriittisen ja kulttuurisen lukutaidon hallintaa. 	<p>Taidokas, eheä ja jäsenneily vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastaus on loogisesti etenevä ja sidosteinen kokonaisuus. - Viittaustekniikka on kunnossa, ja viittaukset aineistoon ovat luontevia. - Vastaus on sujuva ja helppo ymmärtää. - Kielen rakenteet ja yleiskielen normit ovat erittäin hyvin hallinnassa.

<p>C</p> <p>Hyvä</p> <p>7.9-7.0</p>	<p>23</p> <p>22</p> <p>21</p>	<p>Sisältöä, kieltä ja rakennetta analysoiva näkemys tekstistä, vastaus, jossa käsitellään aineiston keskeisiä seikkoja.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Aineisto on ymmärretty pääosin oikein. ja olennaisia havaintoja on kohtalaisesti.</i> - <i>Päätelmiä on perusteltu tekstihavaintojen avulla ja havaintojen yhteys tekstin merkityksiin käy ilmi.</i> - <i>Tehtävään sopivia sisällön, rakenteen ja kielen käsitteitä on käytetty pääosin asianmukaisesti.</i> - <i>Vastaus osoittaa hyvää erittelevää lukutaidon hallintaa, ja siinä on piirteitä myös kriittisen ja kulttuurisen lukutaidon hallinnasta.</i> 	<p>Hallittu, olennaiseen keskittyvä, sujuva vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vastaus on jäsennelty ja selkeä.</i> - <i>Viittaukset aineistoon ovat tarkoituksenmukaisia.</i> - <i>Kielen rakenteet ja yleiskielen normit ovat hyvin hallinnassa.</i>
<p>D</p> <p>Tyydyttävä</p> <p>6.9-6.0</p>	<p>20</p> <p>19</p> <p>18</p>	<p>Sisältöä, kieltä ja rakennetta analysoiva vastaus, jossa tehdään aineistosta muutamia keskeisiä havaintoja.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tekstihavainnot ovat osin pinnallisia tai sisältö voi olla pohjatekstiä referoivaa.</i> - <i>Vastauksessa voi olla asiavirheitä.</i> - <i>Päätelmiä on pyritty perustelemaan havainnoin, mutta perustelut voivat jäädä ylimalkaisiksi.</i> - <i>Käsitteiden valinta tai käyttö voi olla ontuvaa.</i> - <i>Vastaus osoittaa tyydyttävää erittelevän lukutaidon hallintaa.</i> 	<p>Tarkoituksenmukainen, joiltain osin yksipuolinen vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vastaus on jäsennelty, mutta kappaleiden ja virkkeiden sidoksia voi puuttua.</i> - <i>Viittaukset aineistoon ovat pääosin tarkoituksenmukaisia.</i> - <i>Vastaus on suhteellisen helppo ymmärtää.</i> - <i>Kielen rakenteiden ja yleiskielen normien hallinnassa on satunnaisia puutteita.</i>
<p>E</p> <p>Välttävä</p> <p>5.9-5.0</p>	<p>17</p> <p>16</p> <p>15</p>	<p>Sisältöä, kieltä ja rakennetta analysoiva vastaus, jossa aineistoa käsitellään pinnallisesti ja suppeasti.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Sisältö voi olla osin pohjatekstiä toistavaa.</i> - <i>Havainnot voivat olla virheellisiä, perustelemattomia tai irrallisia.</i> - <i>Päätelmät ovat yksioikoisia tai heikosti perusteltuja.</i> - <i>Joitakin tehtävään sopivia käsitteitä on mainittu.</i> - <i>Vastaus osoittaa välttävää erittelevän lukutaidon hallintaa.</i> 	<p>Niukka ja paikoin vaikeaselkoinen vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vastauksen jäsentelyssä on huomauttamista.</i> - <i>Vastauksen keskeinen sisältö on ymmärrettävissä, vaikka vastaus voi paikoin olla vaikeaselkoinen.</i> - <i>Viittaustekniikassa, kielen rakenteiden ja yleiskielen normien hallinnassa on joitakin selviä puutteita.</i>

<p>F*</p> <p>Heikko</p> <p>4.9-3.0</p>	<p>14, 13</p> <p>12, 11</p> <p>10, 9</p>	<p>Aineistoa puutteellisesti analysoiva vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sisällön ainekset ovat niukat tai virheelliset. - Sisältö voi olla pohjatekstin suoraa kopiointia. - Päätelemät ovat virheellisiä, perustelemattomia tai epäuskottavia. - Käsitteiden yhdistäminen havaintoihin on satunnaista, tai ne on ymmärretty osittain väärin. - Vastaus osoittaa heikkoa erittelevän lukutaidon hallintaa. 	<p>Heikosti tehtävään vastaava ja vaikeaselkoinen vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastauksen jäsentelyssä ja viittaustekniikassa on selviä puutteita. - Vastaus on paikoin vaikeaselkoinen ja viesti välittyy heikosti. - Kielen rakenteissa ja normien hallinnassa on monenlaisia puutteita.
<p>FX*</p> <p>Erittäin heikko</p> <p>2.9-0</p>	<p>8, 7, 6</p> <p>5, 4, 3</p> <p>2, 1, 0</p> <p>0</p>	<p>Aineiston kokonaisuutta ja yksityiskohtia erittäin puutteellisesti esittelevä vastaus.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aineisto on ymmärretty väärin tai sisällön ainekset ovat erittäin vaatimattomat tai virheelliset ja teksti jää niukaksi. - Vastauksessa esitetyt havainnot eivät etene päätelmiksi. - Jokin yksittäinen peruskäsite mainitaan, mutta sitä ei ole käytetty asianmukaisesti tekstin erittelyssä. - Tekstin ymmärtämisessä ja tulkinassa on selviä puutteita. 	<p>Erittäin heikko, vaikeasti hahmotettava vastaus</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastauksen jäsentely on heikko. - Vastauksen sidoksisuus on vähäistä. - Viittaukset aineistoon ovat epämääräisiä tai virheellisiä. - Vastaus ei muodosta kokonaisuutta. - Vastausta on vaikea ymmärtää. - Vastaustekstissä on paljon selviä puutteita useilla tasoilla niin rakenteissa kuin yleiskielen normien tuntemuksessa. - Vastauksen viesti ei välity lukijalle.

Taulukko B: OPISKELLUT TEKSTIT JA TEEMAT. Tehtävä 3, 2021-

Yleinen arvosanan kuvaus /10	Pisteet /40	<u>Lukutaidon</u> kokonaiskuva: opiskellut tekstit ja teemat	<u>Kirjoitustaidon</u> kokonaiskuva
<p>A</p> <p>Erinomainen</p> <p>(suorituksen ei tarvitse olla täydellinen)</p> <p>10-9.0</p>	<p>40</p> <p>39</p> <p>38</p> <p>37</p> <p>36</p>	<p>Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta tulkitseva, kypsä ja vakuuttava essee, jossa aineistoa käsitellään oivaltavasti ja monipuolisesti.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa kykyä tuottaa erinomainen (mutta ei välttämättä virheetön) itsenäinen, kypsä ja vakuuttava tulkinta kaunokirjallisuudesta suhteessa annettuun teemaan ja tehtävänantoon.</i> - <i>Aineiston kielen, rakenteiden, aiheiden sekä teemojen analyysi ja mahdollinen vertailu onnistuvat erinomaisesti.</i> - <i>Kaunokirjallinen teksti liitetään taitavasti laajempaan asiayhteyteen ja kontekstiin.</i> 	<p>Selkeä, sidosteinen ja jäsennelty essee, jonka kieli on vivahteikasta ja täsmällistä.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee on selkeä, sidosteinen ja tarkoituksenmukainen teksti, joka kattaa tehtävänannon erinomaisesti. Sitä on helppo ymmärtää ja miellyttävä lukea.</i> - <i>Essee osoittaa erinomaista yleiskielen ja lauserakenteiden hallintaa sekä sanaston, rekisterin ja tyylin käyttöä.</i>
<p>B</p> <p>Erittäin hyvä</p> <p>8.9-8.0</p>	<p>35</p> <p>34</p> <p>33</p> <p>32</p>	<p>Aihetta, teemoja, kieltä ja rakennetta tulkitseva, kypsä ja vakuuttava essee, jossa aineistoa käsitellään kattavasti.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa kykyä tuottaa erittäin hyvä itsenäinen, kypsä ja vakuuttava tulkinta kaunokirjallisuudesta suhteessa annettuun teemaan ja tehtävänantoon.</i> - <i>Aineiston kielen, rakenteiden, aiheiden sekä teemojen analyysi ja mahdollinen vertailu onnistuvat erittäin hyvin.</i> - <i>Kaunokirjallinen teksti liitetään joiltakin osin tekstiä laajempaan asiayhteyteen ja kontekstiin.</i> 	<p>Taidokas, eheä ja jäsennelty essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee on selkeä ja erittäin hyvin jäsennelty vastaus, joka kattaa tehtävänannon erittäin hyvin.</i> - <i>Essee osoittaa erittäin hyvää yleiskielen ja lauserakenteiden hallintaa sekä sanaston, rekisterin ja tyylin käyttöä.</i>

<p>C</p> <p>Hyvä</p> <p>7.9-7.0</p>	<p>31</p> <p>30</p> <p>29</p> <p>28</p>	<p>Sisältöä, kieltä ja rakennetta tulkitseva essee, jossa käsitellään aineiston keskeisiä seikkoja.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa kykyä tuottaa keskeiset näkökohdat kattava tulkinta kaunokirjallisuudesta suhteessa annettuun teemaan ja tehtävänantoon.</i> - <i>Aineiston sisällön, kielen ja rakenteiden analyysi ja mahdollinen vertailu onnistuvat hyvin.</i> 	<p>Hallittu, olennaiseen keskittyvä, sujuva essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee on sujuva, hyvin jäsennelty ja olennaisilta osiltaan kattava vastaus tehtävänantoon.</i> - <i>Essee osoittaa hyvää yleiskielen ja lauserakenteiden hallintaa sekä sanaston, rekisterin ja tyylin käyttöä.</i>
<p>D</p> <p>Tyydyttävä</p> <p>6.9-6.0</p>	<p>27</p> <p>26</p> <p>25</p> <p>24</p>	<p>Sisältöä, kieltä ja rakennetta tulkitseva essee, jossa tehdään aineistosta muutamia keskeisiä havaintoja.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa kykyä tuottaa tyydyttävä tulkinta kaunokirjallisuudesta suhteessa annettuun teemaan ja tehtävänantoon.</i> - <i>Aineistosta kuvaillaan muutamia kielen ja rakenteen keskeisiä piirteitä ja tehdään mahdollisesti yksinkertaista vertailua.</i> 	<p>Tarkoituksenmukainen, joiltain osin yksipuolinen essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee on tyydyttävästi jäsennelty ja vastaa tehtävänannon keskeisiin kohtiin tyydyttävästi.</i> - <i>Essee osoittaa tyydyttävää yleiskielen ja lauserakenteiden hallintaa sekä sanaston, rekisterin ja tyylin käyttöä, vaikka virheitä voi olla jonkin verran.</i>
<p>E</p> <p>Välttävä</p> <p>5.9-5.0</p>	<p>23</p> <p>22</p> <p>21</p> <p>20</p>	<p>Sisältöä, kieltä ja rakennetta tulkitseva essee, jossa aineistoa käsitellään pinnallisesti ja suppeasti.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa kykyä ymmärtää kaunokirjallisuutta välttävästi suhteessa annettuun teemaan ja tehtävänantoon.</i> - <i>Aineistosta kuvaillaan kielen ja rakenteen piirteitä pinnallisesti ja tehdään mahdollisesti satunnaista vertailua.</i> 	<p>Niukka ja paikoin vaikeaselkoinen essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee on välttävästi jäsennelty ja vastaa yksinkertaisella tavalla joihinkin tehtävänannon kohtiin.</i> - <i>Essee osoittaa yleiskielen hallinnan perusteita, vaikka ilmaisu voi olla niukkaa ja virheitä voi olla melko paljon.</i> - <i>Sanaston ja rekisterin käytössä ja valinnoissa on puutteita.</i>

<p>F Heikko 4.9-3.0</p>	<p>19,18,17 16,15,14 13,12,11</p>	<p>Aineistoa puutteellisesti tulkitseva essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa heikkoa kaunokirjallisuuden ymmärtämisen kykyä suhteessa annettuun teemaan ja tehtävänantoon.</i> - <i>Aineiston ymmärtämisessä on virheitä ja puutteita.</i> 	<p>Heikosti tehtävään vastaava ja vaikeaselkoinen essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee on heikosti jäsenneily ja vastaa tehtävänantoon heikosti.</i> - <i>Yleiskielen normien ja lauserakenteiden hallinnassa sekä sanaston ja tyylin valinnoissa on puutteita.</i>
<p>FX Erittäin heikko 2.9-0</p>	<p>10, 9, 8 7, 6, 5, 4 3, 2, 1, 0</p>	<p>Aineiston kokonaisuutta ja yksityiskohtia erittäin puutteellisesti esittelevä essee.</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Essee osoittaa erittäin heikkoa ymmärrystä kaunokirjallisista teksteistä suhteessa annettuun teemaan tai ei osoita ymmärrystä lainkaan.</i> - <i>Aineiston yksityiskohtien havaitseminen on hyvin vähäistä.</i> 	<p>Erittäin heikko, vaikeasti hahmotettava essee</p> <p><i>Tämä ilmenee esimerkiksi seuraavasti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Esseen viesti välittyy erittäin heikosti.</i> - <i>Yleiskielen normien ja lauserakenteiden hallinta on erittäin heikkoa.</i> - <i>Sananvalinnat ja tyyli horjuvat.</i>